

Lærerstevne KP-Nett 2017

Tydelig kristen skole

16-17 november 2017, Stavanger
10:30 – 11.30

Hans Gabre
Skolutvecklare
Livets Ords Kristna Skolor

**Du bør be kort,
men ofte og sterkt**

- Martin Luther

Hva er en kristen skole?

den uklare tanken

er uklart formidlet

skolens misjon

forvalte

formidle

forvandle

Utdanning

skrive – et yrke

3000 - tallet f.Kr

Utdanning – hvor kommer det fra?

Abraham 1800 f Kr

Første Mosebok 18: 18-19

Herren gjester Abraham

19 Jeg har utvalgt ham for at **han skal pålegge sine sønner og etterkommere å holde seg til Herrens vei og gjøre det som er rett og rettferdig.** Da kan Herren la Abraham få det han har lovet ham.

Utdanning – hvor kommer det fra?

Abraham 1800 f Kr
Jødisk samfunn

Femte Mosebok 6: 6-9

Hør, Israel!

6 Disse ordene som jeg pålegger deg i dag, skal du **bevare i ditt hjerte.**

7 Du skal **gjenta dem for dine barn og snakke om dem når du sitter i ditt hus og når du går på veien, når du legger deg og når du står opp.**

Utdanning – hvor kommer det fra?

Abraham 1800 f Kr

Jødisk samfunn

Kong Josia 600 f Kr

500 f Kr Hellas

300 f Kr Rom

Sekundær skole 200 f Kr

Mackabéerna 100 f Kr

Fariseerne 50 f Kr

Kristendommen

Vårt historiska arv – KRISTEN UTBILDNING

Norge

1152 Trondheims Katedralskole

Vårt historiska arv – KRISTEN UTBILDNING

Norge

1152 Trondheims Katedralskole

1153 Katedralskole i Bergen och Oslo

Vårt historiska arv – KRISTEN UTBILDNING

Norge

1152 Trondheims Katedralskole

1153

Vårt historiska arv – KRISTEN UTBILDNING

Norge

1152 Trondheims Katedralskole

1160 Katedralskole i Stavanger

STAVANGER
KATEDRALSKOLE

SCHOLA STAVANGRIENSIS

Sosialistenes avkristning av Norge

”Kristendomskunnskap utgår av skolens fagkrets
Den nødvendige kirke- og religionshistoriske
kunnskap meddeles som ledd i historieundervisningen”

(Fra valgprogrammet for Arbeiderpartiets landsmøtet, våren 1918)

Skal kristendommen ut av skolen?” Forfatter: Bjarne Hareide, 1956

Wikipedia: https://no.wikipedia.org/wiki/Edvard_Bull_d.e.

Dagen: <http://www.dagen.no/dagensdebatt/samfunn/KRONIKK/Sosialistenes-avkristningsprogram-476520> (170606)

Sosialistenes avkristning av Norge

Edvard Bull d.e.
1881-1932
politiker, historiker,
Utenriksminister,
Nestformann i Ap

”Vi skal gjøre skolen verdslig, likesom sykepleien og begravelser og ekteskapet og fødselsregistreringen.

Vi skal slåss uforsonlig med den bestående offisielle lutherdom som andre fordummende sekter.

Vi skal ha en pågående og hensynsløs kirkepolitikk. Fordi vi mener at **religion** i og for seg **er en privatsak.**”

Skal kristendommen ut av skolen?” Forfatter: Bjarne Hareide, 1956

Wikipedia: https://no.wikipedia.org/wiki/Edvard_Bull_d.e.

Dagen: <http://www.dagen.no/dagensdebatt/samfunn/KRONIKK/Sosialistenes-avkristningsprogram-476520> (170606)

Sosialistenes avkristning av Norge

Edvard Bull d.e.
1881-1932
politiker, historiker,
Utenriksminister,
Nestformann i Ap

Edvard Bull hevdet:

Hele skolen måtte gjennomsyres
av den sosialistiske tankegang,
også barna skulle gjøres til
sosialiste.

Skal kristendommen ut av skolen?" Forfatter: Bjarne Hareide, 1956

Wikipedia: https://no.wikipedia.org/wiki/Edvard_Bull_d.e.

Dagen: <http://www.dagen.no/dagensdebatt/samfunn/KRONIKK/Sosialistenes-avkristningsprogram-476520> (170606)

Sosialistenes avkristning av Norge

Normalplanen 1939

Timetallet i kristendom ble redusert

Viktige kristne konsepter som syndens fall og frelse forsvant

- Oslo lærerskole, drevet av Indremisjonsselskapet, ble 1946 overtatt av staten. Lærerutdanning er et statlig ansvar
- ...”kristendomskunnskap bør vera religionskunnskap” ...
Fra Aps landsmøtet i 1955 (partiets nye kulturpolitikk)
- 1969 dåpsundervisning
- 1997 KRL
- 2008 RLE

Human-etikernes avkristning av Norge

antroposentrisk menneskesyn

Antroposentrisk: har mennesket til midtpunkt som gjør mennesket til målestokk og formål for alt.

sekulære

- Navnefest
- Konfirmasjon
- Vigselse
- Gravfredt

Religiøse handlinger
hører ikke til
i skoletiden

forvalte

Vi har en arv
som vi må beskytte og bevare!

 Hva gjør en kristen skole ...
... til en kristen skole?

Elev trenger trening på forskjellige områder

ÅND

Mark 12: 30

Vokse åndelig,
lære mer om Gud

det moralske
hjertets innerste
åpenbaring

SJEL

Fil 4: 8-9

Akademisk kunnskap
og trene ferdigheter

det mentale
Følelser, vilje,
kunnskap,

KROPP

1 Kor 9: 27

Fysisk trening,
utholdenhet, karakterbygging

det fysiske
styrke
utholdenhet

RELASJONER

Mark 12: 31

Sosiale ferdigheter,
gode relasjoner med andre

det sosiale
venner , naboer
kolleger

To oppgaver gitt til menneskeheten

kulturverksted

(kulturoppdraget)

Første Mosebok

herske over
det skapte
bruk og ta vare på
drifte og bevare,
overvåke og beskytte

verdigrunnlag

(misjonsbefalingen)

Matteus 28

gå ut i hele verden
gjør alle folkeslag
til disipler

To oppgaver gitt til menneskeheten

kulturverksted

(kulturoppdraget)

oppdage, erobre,
utforske, undersøke,
skrive, lese, regne,
sammenligne, opp-
finne, sosialisere, trene
ferdigheter, konsolidere
kunnskap etc.

verdigrunnlag

(misjonsbefalingen)

kristen lære og liv,
morgenbønn, morgon-
samling, bibelstund,
spørsmål om etikk og
moral, empati, kristent
perspektiv og
engasjement etc.

To oppgaver gitt til menneskeheten

kulturverksted

(kulturoppdraget)

oppdage, erobre,
utforske, undersøke,
skrive, lese, regne,
sammenligne, opp-
finne, sosialisere, trene
ferdigheter, konsolidere
kunnskap etc.

verdigrunnlag

neutral

kristendom alternativ
livssynsundervisning

KRL - RLE (nøytralt fag)

KRLE - fag

formålsparagrafen,
humanistiske verdier

Det finns forskjellige læreplaner (pensum):

- Norsk læreplan - den offisielle
- Den lærte læreplanen - den virkelige
- Den ikke underviste læreplanen - den skjulte
- Den ikke-eksisterende læreplanen - null-planen
- Den utvidede læreplanen - den ekstra
- Den levende læreplanen** - **læreren** !

Den levende læreplanen

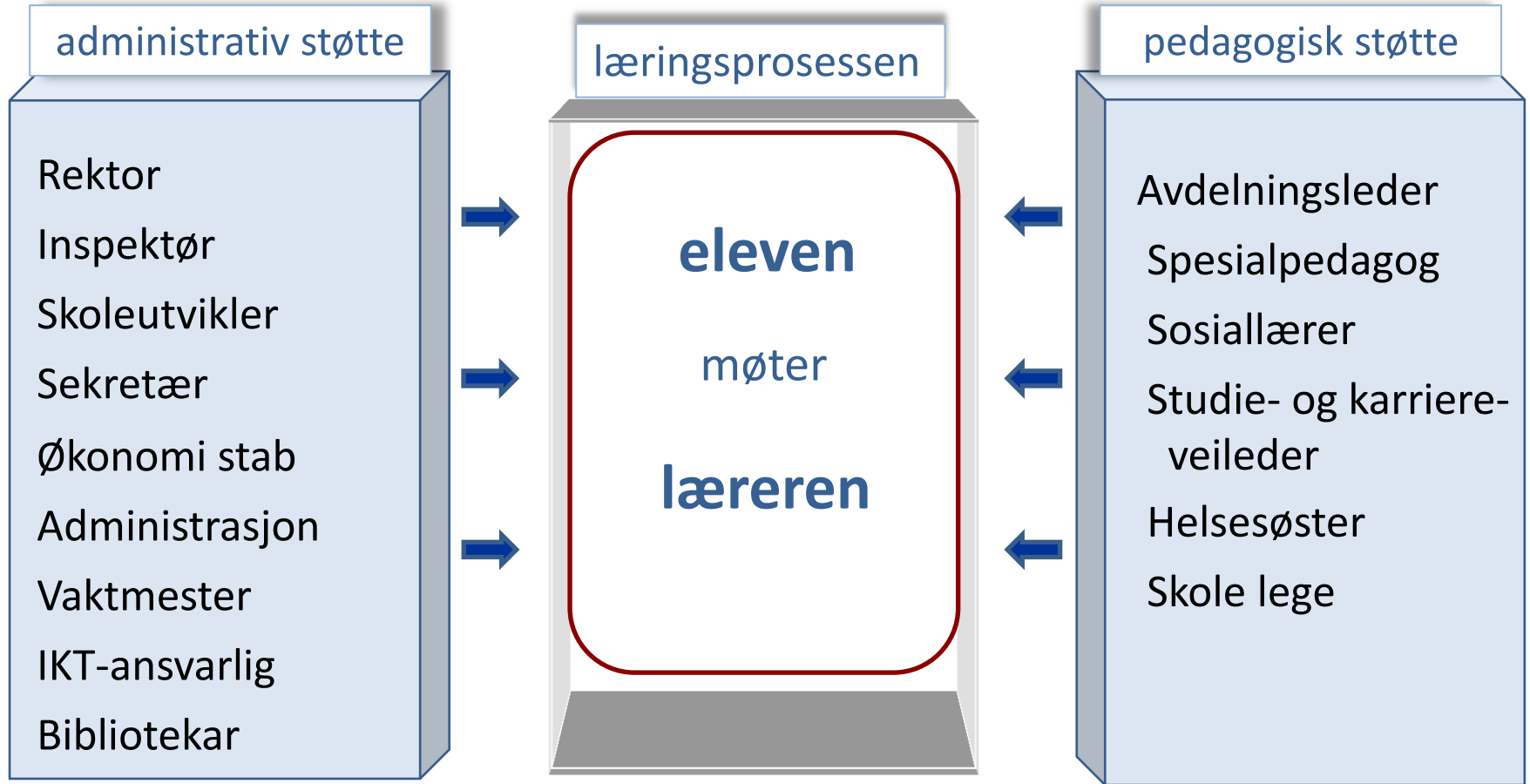

Kristen lærer – et forbilde:

- Kristi **representant**, for elevene
- **Hyrden** – et forbilde i alle livets situasjoner
- **Tjeneren**
- En kristen lærer er **konfessionell**
- Lærerens **tale** er **ren** og **sann** – **holder ord** når man først har lovt noe

Vad er viktig i skolen?

forvalte

Skole og utdanning var kristent
i **Norge** - til 1970-tallet

865 år med kristen utdanning

45 år av mer sekulær utdanning

en statlig finansiert sekularisering

formidle

Skolegudstjeneste / chapel

Morgensamling,
morgenbønn

Kirkehistorie og religionssamfunn

Spørsmål om
etikk og moral

Kristendoms-
kunnskap

Kirkeåret, kristen kultur med
fester og tradisjoner

Karakterbygging

Kjærlighetsbudskapet

Kulturoppdraget

Misjonsbefalingen

forvandle

Den gode kristne skolen